

---

# Partie polityczne w Polsce

Partie polityczne w Polsce

Obecnie 1 w Sejmie mamy następujące partie polityczne i koła parlamentarne:

" Platforma Obywatelska (PO) - 208 posłów, w tym;

    ć Stronnictwo Demokratyczne (SD) - 1 poseł

" Prawo i Sprawiedliwość (PiS) - 152 posłów, w tym;

    ć Ruch Katolicko - Narodowy (RKN) - 2 posłów

Ruch Ludowo - Narodowy (RLN) - 2 posłów

Libertas Polska (Libertas) - 1 poseł

" Klub Poselski Lewica - 44 posłów

    ć Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD) - 37 posłów

7 posłów bezpartyjnych

" Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL) - 31 posłów

Koło Poselskie Polska XXI - 6 posłów

Koło Poselskie Socjaldemokracja Polska - Nowa Lewica (SdPI-NL) - 5 posłów

    ć Socjaldemokracja Polska (SdPI) - 3 posłów

2 posłów bezpartyjnych

" Demokratyczne Koło Poselskie (DKP) - 3 posłów

    ć Partia Demokratyczna - demokraci.pl (PD) - 2 posłów

1 poseł bezpartyjny

" Posłowie niezrzeszeni - 11 posłów

Platforma Obywatelska (PO)

Program: liberalno-konserwarywny

Data założenia: 24 stycznia 2001 roku (zarejestrowana 5 marca 2002 roku jako Platforma Obywatelska Rzeczypospolitej Polskiej)

Twórcy: Andrzej Olechowski, Maciej Płażyński z AWS i Donald Tusk z Unii Wolności

## Wybory samorządowe:

W wyborach samorządowych w 2002 roku Platforma zawarła ogólnokrajowy sojusz z PIS. Obie partie stworzyły wspólne partie i jako blok startowały razem do sejmików wojewódzkich (z wyjątkiem województwa mazowieckiego). Łącznie PO PiS uzyskał wówczas ok. 16% wszystkich głosów. Po wyborach Platforma współrządziła w kilku sejmikach (m. in. na Mazowszu, Małopolsce i na Pomorzu). Za duże niepowodzenie uznano przegraną Andrzeja Olechowskiego w wyborach na prezydenta Warszawy - uzyskał zaledwie 13,47% i zajął dopiero trzecie miejsce za Markiem Balickim i Lechem Kaczyńskim. Do sukcesów natomiast można zaliczyć dobry wynik kandydatów partii w Gdańsku, Koszalinie, Poznaniu, Opolu i Wrocławiu.

W wyborach samorządowych w 2006 roku na poziomie województwa PO uzyskała najlepszy wynik w skali kraju (ok. 29% wszystkich głosów), co dało jej łącznie 186 mandatów w sejmikach. Po wyborach Platforma współtworzy koalicję w 14 województwach, obsadziła po 10 stanowisk marszałków i przewodniczących sejmików. W wyborach bezpośrednich kandydaci rekomendowani przez partię wygrali m.in. w Warszawie, Gdańsku, Szczecinie, Wałbrzychu, Lublinie, Białymstoku, Bytomiu, Gliwicach, Opolu.

## Wybory parlamentarne:

W wyborach do Sejmu IV kadencji Platforma brała udział jako komitet wyborczy wyborców, zajmując 2 miejsce, uzyskała 12,68% głosów czyli 65 mandatów.

W wyborach do Senatu Platforma wystartowała w ramach komitetu Blok Senat 2001, uzyskując tylko 1 mandat przy 15 zdobytych przez komitet. Dwóch kandydatów PO wygrało wybory uzupełniające.

W wyborach parlamentarnych w 2005 roku PO uzyskała 24,14% głosów, co dało jej 2 miejsce, 133 mandaty poselskie i 34 senatorskich.

W przyspieszonych wyborach parlamentarnych w 2007 roku Platforma zdobyła 41,51% wszystkich głosów, wygrywając wybory i wyprzedzając PiS. Partia otrzymała 209 mandatów poselskich i 60 w senatorskich. Po wyborach oficjalnym kandydatem na premiera został Donald Tusk.

## Wybory do Parlamentu Europejskiego:

Odbywające się 13 czerwca 2004 roku wybory do Parlamentu Europejskiego wygrała Platforma uzyskując 24,1% głosów i najwięcej bo 15 spośród 54 mandatów.

## Wybory prezydenckie:

W wyborach prezydenckich w 2005 roku jako kandydata Platforma wystawiła lidera partii Donalda Tuska. W pierwszej turze zajął on pierwsze miejsce z 36,33% głosów. W drugiej turze uzyskał 45,96% głosów - przegrał tym samym z Lechem Kaczyńskim, który zdobył o 8,08% więcej.

## Aktualny zarząd PO:

" przewodniczący Donald Tusk - prezes Rady Ministrów (były wicemarszałek Senatu, były wicemarszałek Sejmu)

wiceprzewodniczący Waldy Dzikowski

wiceprzewodnicząca Hanna Gronkiewicz-Waltz - prezydent Warszawy (była prezes NBP)

wiceprzewodniczący Bronisław Komorowski - Marszałek Sejmu (były minister obrony narodowej, były wicemarszałek Sejmu)

---

wiceprzewodniczący Jacek Saryusz-Wolski (były przewodniczący Parlamentu Europejskiego)

wiceprzewodniczący Tomasz Tomczykiewicz

sekretarz generalny Grzegorz Schetyna - wiceprezes Rady Ministrów, minister spraw wewnętrznych i administracji

skarbnik Mirosław Drzewiecki - minister sportu i turystyki

przewodniczący klubu parlamentarnego Zbigniew Chlebowski

Urszula Augustyn

Jarosław Gowin

Cezary Grabarczyk - minister infrastruktury

Sławomir Nitras

Sławomir Nowak - sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Radosław Sikorski - minister spraw zagranicznych (były minister obrony narodowej)

Bogdan Zdrojewski - minister kultury i dziedzictwa narodowego

Przewodniczący Platformy Obywatelskiej:

" Maciej Płażyński - od 18 października 2001 do 1 czerwca 2003

Donald Tusk - od 1 czerwca 2003

Klub Parlamentarny PO:

Przewodniczący:

" Maciej Płażyński - od 18 października 2001 do 9 kwietnia 2003

Donald Tusk - od 9 kwietnia 2003 do 1 czerwca 2003

Jan Rokita - od 1 czerwca 2003 do 5 listopada 2005

Donald Tusk - od 5 listopada 2005 do 5 grudnia 2006

Bogdan Zdrojewski - od 5 grudnia 2006 do 5 listopada 2007

Zbigniew Chlebowski - od 5 listopada 2007

Aktualni Wiceprzewodniczący:

" Andrzej Cierwiński

Grzegorz Dolniak

Waldy Dzikowski

Elżbieta Łukacijewska

---

Sławomir Rybicki

Młodzieżówka: Stowarzyszenie Młodzi Demokraci

Prawo i Sprawiedliwość (PiS)

Program: neokonserwatyzm, chadecja

Data założenia: 13 czerwca 2001

Twórcy: Lech Kaczyński i Jarosław Kaczyński

Wybory samorządowe:

Do wyborów samorządowych w 2002 roku PiS zawarło koalicję wyborczą z PO. Koalicja już w trakcie kampania została nazwana POPiS, odnotowała jednak niski wynik 12,11% głosów.

W kolejnych wyborach samorządowych z ramienia PiSu Lech Kaczyński został prezydentem Warszawy.

W wyborach w 2006 roku PiS przegrał z PO w wyborach do sejmików wojewódzkich, natomiast wygrał w wyborach do gmin i powiatów.

Wybory parlamentarne:

W wyborach do Sejmu odbywających się 23 września 2001 roku (IV kadencji) z list PiS kandydowali także członkowie Przymierza Prawicy, pomimo to PiS ulokowało się za SLD, PO i Samoobroną na czwartym miejscu z wynikiem 9,50% głosów. Ówczesny wynik wyborczy pozwolił PiSowi na zdobycie 44 mandatów poselskich. W kolejnych wyborach odbywających się 25 września 2005 roku partia PiS okazała się zwycięską wyprzedzając PO, zdobyła przy tym 26,99% głosów w wyborach do Sejmu. 21 października 2007 PiS uzyskało 32,11%. Ten drugi co do wielkości wynik - po PO - pozwolił na zdobycie 166 mandatów poselskich.

Wybory do Parlamentu Europejskiego:

Podczas pierwszych przeprowadzonych w Polsce wyborów do Parlamentu Europejskiego odbywających się dnia 13 czerwca 2004 PiS uzyskał 12,67% co pozwoliło mu zdobyć trzecie miejsce i zdobyć 7 mandatów.

Wybory prezydenckie:

W jedynych jak dotąd wyborach prezydenckich w jakich brał udział przedstawiciel PiSu wystartował Lech Kaczyński. Jeszcze jako Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy dnia 19 marca 2005 roku ogłosił swoją chęć wzięcia udziału w wyborach z ramienia Prawa i Sprawiedliwości. W głosowaniu odbywającym się 9 października 2005 roku na Lecha Kaczyńskiego głosowało 33,10% wyborców. Pozwoliło mu to zająć 2 miejsce. Ponieważ pierwsza tura nie przyniosła rozwiązania 23 października 2005 roku odbyła się II tura wyborów. Lech Kaczyński wygrał w niej z Donaldem Tuskiem zdobywając 54,04 % głosów uzyskując głównie poparcie w Polsce wschodniej i południowej.

---

Komitet Polityczny:

prezes partii Jarosław Kaczyński (były prezes Rady Ministrów)

wiceprezes partii Marek Kuchciński

wiceprezes partii Adam Lipiński

wiceprezes partii Aleksandra Natalli-Świat

wiceprezes partii Zbigniew Ziobro (były minister sprawiedliwości, były prokurator generalny)

sekretarz generalny Jarosław Zieliński

skarbnik Teresa Kostrzewska-Gorczyca

rzecznik prasowy Adam Bielan - Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego

przewodniczący Zarządu Głównego Joachim Budziński

przewodniczący klubu parlamentarnego Przemysław Gosiewski (były wiceprezes Rady Ministrów)

Pozostali członkowie komitetu politycznego:

" Wojciech Jasiński (były minister skarbu państwa)

Krzysztof Jurgiel (były minister rolnictwa i rozwoju wsi)

Michał Kamiński

Paweł Kowal

Jacek Kurski

Krzysztof Putra - wicemarszałek Sejmu (były wicemarszałek Senatu)

Wojciech Szarama

Krzysztof Tchórzewski

Zbigniew Wassermann (były minister-kordynator służb specjalnych)

Prezesi Prawa i Sprawiedliwości:

" Lech Kaczyński - od 13 czerwca 2001 do 18 stycznia 2003

Jarosław Kaczyński - od 18 stycznia 2003

Przewodniczący klubu parlamentarnego PiS:

" Kazimierz Marcinkiewicz - od 7 lipca 2001 do 5 października 2001

" Jarosław Kaczyński - od 5 października 2001 do 19 grudnia 2002

Ludwik Dorn - od 19 grudnia 2002 do 3 listopada 2005

---

Przemysław Gosiewski - 3 listopada 2005 do 19 lipca 2006

Marek Kuchciński - od 19 lipca 2006 do 13 listopada 2007

Przemysław Gosiewski - od 13 listopada 2007

Młodzieżówka: Forum Młodych PiS

Sojusz Lewicy Demokratycznej (SLD)

Program: socjaldemokracja

Data założenia: 15 kwietnia 1999

Wybory samorządowe:

W wyborach samorządowych odbywających się 27 października 2002 SLD zawiązało koalicję z UP razem uzyskując 24,65% głosów i 189 miejsc w sejmikach wojewódzkich. W kolejnych wyborach w 2006 roku SLD ponownie zawarło koalicję wyborczą z UP tym razem przyłączyły się do niej jeszcze inne partie i organizacje takie jak OPZZ, Unia Lewicy III RP, Związek Nauczycielstwa Polskiego, Polska Partia Socjalistyczna, Ruch Społeczny NIE, Ruch Odbudowy Gospodarczej im. Edwarda Gierka, Związek Socjalistycznej Młodzieży Polskiej, Stowarzyszenie Ordynacka, Związek Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego.

3 września 2006 SLD wraz z Partią Demokratyczną-demokraci.pl, Socjaldemokracją Polską i Unią Pracy oficjalnie stworzyło koalicję samorządową Porozumienie Lewicy i Demokratów - Wspólna Polska.

Wybory parlamentarne:

W wyborach odbywających się 26 września 2001 Sojusz Lewicy demokratycznej wraz z Unią Pracy stworzył wspólny komitet (SLD-UP), wówczas partia uzyskała 201 mandatów poselskich(41,04%), a koalicja łącznie 216. Po tych wyborach SLD wraz z PSL i UP zawarło koalicję i stworzyło wspólny rząd. W kolejnych wyborach odbywających się 25 września 2005 roku, SLD podpisało porozumienie wyborcze z OPZZ i Unią Lewicy, w wyniku czego kandydaci tych organizacji starowali z list SLD. Partia zyskała poparcie na poziomie 11,31%, co zagwarantowało jej to 55 miejsc w Sejmie, stała się wówczas 4 największą partią reprezentowaną w Sejmie, lecz w wyborach do Senatu nie uzyskała ani jednego mandatu. W wyborach z 21 października 2007 SLD zawarło koalicję z Lewicą i Demokratami, łącznie koalicja uzyskała 13,2% głosów - 53 mandaty poselskie. Z kolei w Senacie koalicja nie uzyskała żadnego mandatu.

Wybory do Parlamentu Europejskiego:

W 2004 roku podczas wyborów do Parlamentu Europejskiego odbywających się 14 czerwca, Sojusz Lewicy Demokratycznej zawarł koalicję z Unią Pracy. Wówczas koalicja zdobyła 9,3% głosów, co pozwoliło na uzyskanie 5 mandatów.

---

## Wybory prezydenckie:

W wyborach prezydenckich odbywających się w 1995 roku, SLD wystawiło Aleksandra Kwaśniewskiego. Przeszedł on wraz z ówczesnym prezydentem Lechem Wałęsą do drugiej tury wyborów. Wygrał ją uzyskując 51,7% głosów, wobec 48,3% Lecha Wałęsy. W 2000 roku SLD wystawiło swojego kandydata, lecz oficjalnie poparło Aleksandra Kwaśniewskiego ubiegającego się o reelekcję. Już w pierwszej turze uzyskał 53,9% wszystkich głosów, wówczas drugim z kolei w wyścigu prezydenckim był Andrzej Olechowski, który uzyskał 17,3% głosów. W następnych wyborach SLD poparło kandydaturę Włodzimierz Cimoszewicza, który jednak wycofał się z kandydowania w trakcie kampanii.

## Zarząd Krajowy:

przewodniczący Grzegorz Napieralski

wiceprzewodniczący Longin Pastusiak (były marszałek Senatu)

wiceprzewodniczący Katarzyna Piekarska

wiceprzewodniczący Jerzy Szmajdziński - wicemarszałek Sejmu (były minister obrony narodowej)

wiceprzewodniczący Jolanta Szymanek-Deresz (była szefowa Kancelarii Prezydenta RP)

sekretarz generalny Marek Nawrot

przewodniczący klubu poselskiego Lewica Wojciech Olejniczak (były minister rolnictwa i rozwoju wsi, były wicemarszałek Sejmu)

szef polskiej delegacji w PES Andrzej Szejna

Leszek Aleksandrzak

Tomasz Grabowski

Grzegorz Gondek

Tadeusz Iwiński

Kazimiera Jakubowska

Ryszard Kalisz (były szef Kancelarii Prezydenta RP, były minister spraw wewnętrznych i administracji)

Janusz Krasoń

Krzysztof Makowski

Henryk Milcarz

Paweł Obermajer

Tomasz Sybilski

Bogusław Wontor

Marceli Zaborek

Zbyszek Zaborowski

Ryszard Zbrzyzny

---

Janusz Zemke

Skarbnik:

" Edward Kuczera

Rzecznik Prasowy:

" Tomasz Kalita

Przewodniczący SLD:

Leszek Miler - od 15 kwietnia 1999 do 6 marca 2004

Krzysztof Janik - od 6 marca 2004 do 18 grudnia 2004

Józef Oleksy - od 18 grudnia 2004 do 29 maja 2005

Wojciech Olejniczak - od 29 maja 2005 do 31 maja 2008

Grzegorz Napieralski - od 31 maja 2008

Młodzieżówka: Federacja Młodych Socjaldemokratów

Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL)

Program: centryzm, agraryzm, chrześcijańska demokracja

Data założenia: 5 maja 1990

Twórcy: Roman Bartoszcze

Wybory samorządowe:

W wyborach samorządowych z 2002 roku partia uzyskała 10,65% wszystkich głosów. W 2006 PSL uzyskał wynik 10,28% uzyskując 253 przedstawicieli w samorządach lokalnych.

Wybory parlamentarne:

W 1991 roku utworzony przez PSL komitet wyborczy uzyskał 8,67% głosów i 48 mandatów poselskich. W 1993 partia wystartowała z hasłami *Żywią, bronią, gospodarują* i *Polsce potrzebny jest dobry gospodarz* zajęła w nich drugie miejsce za SLD uzyskując 15,4% głosów co dało jej 132 mandaty poselskie i 36 senatorskich. Po wyborach powstała koalicja SLD-PSL wówczas premierem został Waldemar Pawlak (od marca 1995), Józef Zych został wybrany marszałkiem Sejmu, a Adam Struzik

---

marszałkiem Senatu. W następnych wyborach w 1997 ludowcy uzyskali 7,3% i 27 mandatów poselskich oraz 3 senatorskie. W 2001 roku PSL uzyskało 8,98% co w przełożeniu dało 42 mandaty poselskie i 4 senatorskie. Zawarła wówczas koalicję rządową z SLD i UP. W 2005 roku partia zyskała zaledwie 6,96%, ale w 2007 już 8,91% zawierając koalicję z rządzącą PO.

#### Wybory do Parlamentu Europejskiego:

W wyborach do Parlamentu Europejskiego w 2004 roku na PSL zagłosowało 6,34% wyborców co dało im 4 miejsca w parlamencie. Nieco lepiej było w 2009, gdy ludowcy uzyskali 7,01% głosów co dało w przełożeniu 3 mandaty parlamentarne.

#### Wybory prezydenckie:

W pierwszych wyborach prezydenckich PSL jako kandydata partii wystawił Romana Bartoszcze. Jednak zdobył on jedynie 7,15% głosów, przyczyniło się to do przejęcia władzy w PSL przez młodych działaczy wywodzących się z dawnej młodzieżówki Związek Młodzieży Wiejskiej z Waldemarem Pawlakiem jako przywódcą, został on nowym prezesem. W kolejnych wyborach z 1995 roku ludowcy wystawili swojego prezesa, lecz uzyskał on tylko 4,3% wszystkich głosów. W następnych wyborach w 2000 roku z ramienia partii wystartował Jarosław Kalinowski, lecz nie uzyskał najlepszego wyniku (5,95%). Ponownie spróbował w 2005 roku, ale dostał jeszcze mniej głosów uzyskując 1,80% poparcia.

#### Władze partii:

prezes Waldemar Pawlak - wiceprezes Rady Ministrów i minister gospodarki (były prezes Rady Ministrów)

wiceprezes Naczelnego Komitetu Wykonawczego 2 Jan Bury - sekretarz stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa

wiceprezes NKW Jolanta Fedak - minister pracy i polityki społecznej

wiceprezes NKW Ewa Kierzkowska

wiceprezes NKW Marek Sawicki - minister rolnictwa i rozwoju wsi

Sekretarz NKW Władysław Kosiniak-Kamysz

Sekretarz NKW Józef Szczepańczyk

Skarbnik NKW i Przewodniczący Klubu Poselskiego Stanisław Żelichowski (były minister ochrony środowiska, zasobów naturalnych i leśnych; były minister środowiska)

#### Pozostali członkowie NKW:

Tadeusz Drab

Stanisław Dycha

Andrzej Grzyb

Mikołaj Janowski

Mieczysław Łuczak

Janusz Maćkowiak

---

Witold Perka

Stanisław Rakoczy

Czesław Siekierski

Adam Struzik (były marszałek Senatu)

Krzysztof Trawicki

Członkowie Rady Naczelnej:

Przewodniczący Rady Naczelnej Jarosław Kalinowski (były wicemarszałek Sejmu; były wiceprezes Rady Ministrów; były minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej; były minister rolnictwa i rozwoju wsi)

Wiceprzewodniczący Rady Naczelnej Alfred Domagalski

Wiceprzewodniczący Rady Naczelnej Eugeniusz Grzeszczak - sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów

Wiceprzewodniczący Rady Naczelnej Franciszek Jerzy Stefaniuk (były wicemarszałek Sejmu)

Józef Zych (były marszałek Sejmu)

Prezesa PSL:

Roman Bartoszcze - od 5 maja 1990 do 29 czerwca 1991

Waldemar Pawlak - od 29 czerwca 1991 do 11 października 1997

Jarosław Kalinowski - od 11 października 1997 do 16 marca 2004

Janusz Wojciechowski - od 16 marca 2004 do 29 stycznia 2005

Waldemar Pawlak - od 29 stycznia 2005

Młodzieżówka: Forum Młodych Ludowców, dawniej Związek Młodzieży Wiejskiej

Stronnictwo Demokratyczne (SD)

Program: centryzm, demokracja, socjalliberalizm

Data założenia: 15 kwietnia 1939

Zarząd Główny:

przewodniczący Paweł Piskorski (były prezydent Warszawy)

wiceprzewodniczący Jan Klimek

---

wiceprzewodniczący Lesław Lech

sekretarz generalny Marek Kuchciński (były minister Rady Ministrów)

skarbnik Jan Artymowski

Szefowie Stronnictwa Demokratycznego :

Mieczysław Michałowicz - 1939 - 1940

Stanisław Więckowski - 1940 - 1942

Jerzy Makowiecki - 1942 - 1944

Wincenty Rzymowski - 1944 - 1949

Wacław Barcikowski - 1949 - 1956

Stanisław Kulczyński - 1956 - 1969

Zygmunt Moskwa - 1969 - 1973

Andrzej Benesz - 1973 - 1976

Tadeusz Witold Młyńczak - 1976 - 1981

Edward Kowalczyk - 1981 - 1985

Tadeusz Witold Młyńczak - 1985 - 1989

Jerzy Józwiak - 1989 - 1990

Aleksander Mackiewicz - 1990 - 1991

Zbigniew Adamczyk - 1991 - 1993

Jan Janowski - 1993 - 1998

Jan Klimek - 1998 - 2002

Andrzej Arendarski - 2002 - 2006

Krzysztof Góralczyk (p.o.) - 2006 - 2009

Paweł Piskorski - od 2009

Młodzieżówka: Demokratyczna Frakcja Młodych

Partie polityczne w Polsce - bibliografia:

1 Stan na dzień 15 maja 2009

2 Naczelny Komitet Wykonawczy jest najwyższym organem wykonawczym istniejącym w PSL

---

Przeczytaj także artykuły pod tytułem:

Państwo - pojęcie państwa i władzy :: Prawa człowieka :: Władza sądownicza w Polsce :: Warstwy społeczne :: Społeczeństwo